

ARVAMUS

Arvamused: Gildi 1, 50095 Tartu, tel 739 0331, faks 739 0369, ivi.drikkit@postimees.ee

VASTUKAJA

TARTU POSTIMEES

Kingiideid linnavalitsusele

Tartu linnavalitsus on ahvatlenud veel registreerimata tartlasi end rahvastikuregistris tartlasena registreerima, kinkides kampaaniats osalenuile lugemis-, uju- ja muusika- ja teatrielamusi.

Kuigi seda värki enam kampaaniaks ei nimetata, tuleb reklaam ja tulevad ikkagi ka kingitused.

Nii lubatakse tänava kingiks valida muuseumipileteid, kõigi registreerunute vahel loositakse välja spaa-tuusik ja tudengeid määratakse mälupulgaga.

Et isu uute tartlaste järele nagunii ei rauged, siis Tartu Postimees tuleb linnavalitsusele appi ning pakub omalt poolt kimbukese kingiideid, mis aitaksid salatartlasi «kapist välja» meelitada.

Üks väikese mahutavusega mälupulk, mis aitaks meelde tuletada, kuhu see suure mahutavusega mälupulk sai pistetud.

Tätveering «Ma olen tartlane».

Kolm tasuta kinopiletit valmivasse NeinarSeli-keskuse korbarkinno.

Eluaegne priipääse toomkiriku vaateplatvormile.

Oleme tükk aega mõelnud, kumb õlu on parem – kas Tartus toodetud Alexander või siis Saku Hele. Aga viimasel ajal on Saks miskipärast ette rebunud.

Nii et linnavalitsusel tasuks hakata õlut varuma. Kast ja hädad Alexandrit, ja õige mitmed Pirogovi pargis konutavad tudengid, kes seni sisse kirjutatud Raplasse, Sillamäele, Keilasse või kuhu iganes, minetavad kohe viimasedki patriotismikübemed. Ja registreeruvad tartlasteks.

Tasuta lõuna Pegasusel mõne tuntud tartlasega.

Päas üheks etenduseks muusikali «Chess» koori, kusjuures kohustust kaasa laulda ei ole.

Tänavate üleskaevamiste ja ajutiste liikluskorralduste täpne kaart lähemaks aastaks.

Lõunasöök ühes Tartu söögipaigas vabalt valitud linnavalitsuse liikmaga, kusjuures arve tasub too liige. Esitatud arve testib ühtlasi liikme võimekusid kulusid optimeerida, soovitatavalt vähendada minimumini, kusjuures klient-registreeruja peab pakutud hüvega (hea teenindus praktikas!) kõigiti rahule jääma.

Tartu lipu värvides ja muustris T-särk ning lühikesed pükid (koos kohustusega neid kord nädalas kanda).

Registreeruja portree GoBusi aknale või küljele – liini võib ise valida.

Aasta registreerujate seast loosida kaks, kellest üks võib osta pooltühjaks suvalise raamatu-, teine toidupoe. Reality-show salvestatakse DVDle, millega uus tartlane võib hakata oma äranägemisel äri tegema.

Lasteaiakoht või matmisplats lähema viie aasta jooksul.

Võimalus tühistada üks linnavalitsuse otsus, määrus või detailplaneering.

Kõigile registreerunuile rajada koosviibimiskoht kaubamaja katusele, kusjuures tass kohvi või klaas mineraalvett on linnavalitsuse kulu. Katusele pääseb tehstartlase kaalakaardi või mälupulga ettenäitamisel.

Arvutitarkvarapakett, mis võimaldaks «linlastel» pärast igakordset Tartu hinge kirjast lahkumist end internetis operatiivselt uuesti linlasteks registreerida, kui uued auhinnad jagamisele tulevad.

Tartu linna kinkekaart, millega saab odavamalt bussiga sõita, raamatuid osta, Auras käia ning pääseda eelisjärjekorras linnaametnike vastuvõtule.

LAPSED / UNICEFI TIITLI SAAB PINGUTAMATA

Potjomkinlik lastesõbralikkus

Maikuu avaldasid Tartu Postimehe ajakirjanikud kahtlust, et Tartu linnavalitsus on keskenud valimiskampaaniat ning jätnud linnavalitsemise unarusse. Juunis puhkes diskussioon, et lastesõbralikuks tunnustatud Tartu ei olegi nii lastesõbralik.

Äsja kurtis linnapea võlukepi puudumist ja noored emad-isad veetsid öö Sassi lasteaia ukse taga. Neil asjadel on palju ühist.

Kas tõesti sõbralik!?

Milline on Tartule antud UNICEFi lastesõbraliku linna tiitli taust? Eesti ühines liikumisega 2004. aastal ning lisaks Tartule said samal aastal tiitli ka Narva, Pärnu, Kunda ja Saue. Mullu lisandusid Tallinn, Viljandi, Jõhvi ja Põlva.

UNICEFi Eesti kodulehel pole eesti keelde tõlgitud isegi mitte kõiki liikumise eesmärgi, näiteks laste puhta joogivee või sanitaarsete tingimuste tagamine. Need tunduvad iseenesest mõistetavad.

Arvestades tervisekaitse ettekirjutusi Tartu lasteasutuste antisanitaarse olukorra kohta, tundub siiski, et nende tingimuste tagamisel pole UNICEFi ainsaks tegutsemisväljaks arengumaad.

Lastesõbralikus Tartus soovitan külastada näiteks Raatuse gümnaasiumi, kus mädanevad põrandad on muutunud ohtlikuks, või Veeriku gümnaasiumi, kus õudualetid remondiraha puudusel lihtsalt suletud.

UNICEFi rahvusvahelise kodulehe andmeil on liikumisega ühinenud 821 linna, neist leiab andmebaasist 668 linna nime.

Tubli kolmandik kogu maailma lastesõbralikest linnadest asub Brasiilias. USA, Saksamaa, Soome ja Holland on esindatud selles nimistus vaid kahe linnaga. Taanis pole ühtegi, aga okupeeritud Palestiina territooriumilt leiab neli lastesõbralikku linna.

Liikumise eestvedajad tunnistavad otsesõnu, et tiitli andmiseks piisab linnavõimude soovist muuta oma linn lastesõbralikumaks.

Konkursi tarbeks ei olnud tarvis algatada spetsiaalset projekti, vaid pigem panna kirja kõik, mida linnas laste jaoks tehakse, ning siduda see linna mainekujundusega (!). Mainekujundusega meie raad aga ainult tegelebki.

Tartu kodulehel on eraldi viide «Lastesõbralik linn», kust saame teada valiku linna en-

JARNO LAUR

Riigikogu liige
(sotsiaaldemokraat)

Artur Borissenko illustratsioon

da äramärgitud sündmustest: laste- ja noortesõbralik ettevõtja 2006, lasteaialapsed külas raekojas lastekaitsepäeval, joonistusvõistlus «Tartu 2030», sündivate tartlaste meelepidamine, õpilasvõistlused ja õpilasüritused.

Tartu teod

Lastega seotud sündmuste keskendunud eelkõige autasustamistseremooniatega, mis kuuluvad poliitike valimiskampaaniaks kesksete sündmuste hulka.

Ei sõnagi tänavastest, vanemliku hooleta, erivajadustega lastest, rääkimata ahistamisest, narkomaaniast, HIVist ja aidsist ega muudest aktuaalsetest, ent ebameeldivatest teemadest. Isegi mitte sellest, kuidas kavatsetakse üle saada lasteaiakohtade nappusest.

Omapärane on ka nn tegevuskava 2003–2006. Sellest dokumendist leiame väite, et laste tervise ja arengu toetamiseks on 2005. aastal (tegelikult 2006) kulutatud 38,65 miljonit krooni ning tänava pool miljonit A. Le Coqi spordihalli rahastamiseks ja käikuandmiseks.

Mäletatavasti lisati esmalt tagasihoidlikult spordihooneks kavandatud neli kõrgust kui laiust, et see saaks täita linna esindusfunktsioone. Muidugi tore, kui see kõik nüüd laste ja noorte teenistusse antakse, aga miks peab see siis kandma õlletootja nime?

Kui uskuda tegevuskava, siis laste tervise ja arengu nimel saab Tartu endale liiklusohutuskava, Supilinn sai pargi, Supilinna spordipark miljonite eest lumekoristustehnikat, Anne kanali suplusrand sai miljon krooni.

TARTU LASTE TOETAMISEL VÕIKS EESKUUJUTTA TEISTE, SEALHULGAS TAGASIHOIDLIKUMA TULUBAASIGA OMAVALITSUSTEST.

Pole kahtlust, et kõlava nimega tegevuskava «Tartu linna toetused lastele ja noortele» on koostatud omapärase meetodikaga ja rae loogika kohaselt oleks võinud sinna lisada ka tänavaremondikulud, kuivõrd ka lapsed kasutavad

kooli või huviringi minemiseks tänavaid.

Mustandi mõõtu ja vigane paber ei tee Tartule au.

Me vajame kava, kuidas muuta kõigile soovijaile kättesaadavaks lasteaia kohad, kindlustada lapsed tasuta koolitoiduga, tagada huviharidus ja sportimise võimalused, lõimida taas ühiskonda nuusutajad, tänavalapsed ja lastekodudest ellu astunud. Seda plaani Tartul ei ole.

Milleks üldse peab selliseid tegevuskavu koostama? Kas UNICEFile – tiitli õigustamiseks?

Ma ei tee etteheiteid UNICEFile, et nad on algatanud lastesõbralike linnade liikumise, küll aga Tartule, kui nad tiitli hoidmiseks tegelevad potjomkinlusega. Tiitel on küll üks, aga mitte objektiivneim või parim võimalus Tartu lastesõbralikkuse hindamiseks.

Tartu Eestis

Rahvastikuministri büroo tellimisel on aastaid uuritud ka Eesti omavalitsuste toetust lastega peredele. Lähiajal peaks esitletama 2004. ja 2005. aasta tulemusi. Viimased avalikustatud andmed pärinevad samast ajast, mil Tartu sai UNICEFi tiitli.

Tartu ei kuulunud tollal Eesti lastesõbralike omavalitsuste esiritta ja ka täna pole põhjust Tartut teistele eeskujuks tuua. Pigem võiks Tartu laste toetamisel võtta eeskujutähtsust teistest, sealhulgas märksa tagasihoidlikuma tulubaasiga omavalitsustest.

Alustada võiks sellest, et kõik õpilased saavad tasuta koolilõuna, vajaminev summa on eelarvemahuga võrreldes tühine.

Selle asemel, et rääkida võlukepi puudumisest, võiks meelde tuletada, mitu aastat tänane linnapea ühes või teises rollis on vastutanud haridusvaldkonna eest. Meil on planeeringutes reserveeritud mitmed maad lasteaegade ehituseks, kuid erilist indu ehitusega alustada ei ole märgata.

Meil on endisi lasteaiahooneid, kesklinnas näiteks kaubanduspinnana ebamõistlik Aleksandri tänava passaaž, mille saaks väheste investeringutega taas lasteaiana kasutusele võtta.

Raad ei ole toetanud algatusi, mis annaksid kooliõpilastele tasuta töövihikut või busisõidu.

Selle asemel korrutatakse loosungit: kümme aastat õigel teel! Ei ole, härrad ja proud.

KIRJAD

Et nõrgemad ei kannataks

Kodutute loomade varjupaiga kohal on justkui äikesepilved, sest tööinspektsiooni otustas (TPM, 07.06.) peatada töö varjupaigas. Senises koosseisus alustati tööd jaanuaris ja see oli meeldiv uudis.

Kunagine loomade vastuvõtt Jaama tänavas polnud midagi muud kui kasside ja koerte tapamaja. Ka lühemat aega Mõisavahe 21 varjupaiga nime all tuntud koht polnud parem. Alles Raadil saadi varjupaigale jalad alla, sest tööle tulid inimesed, kes püüdsid neile ka uut kodu leida.

31. mail Tartu Postimehes ilmunud lugu kodu leidnud hüljatutest oli nii südantsoojendav!

Linnapuhastusteenistus eesotsas Madis Tammeoruga lubas võidelda, et töö varjupaigas käiks edasi.

Varjupaik on saanud töötada vaid veidi üle viie kuu –

see on lühike aeg, et kõike täpselt eeskirjade järgi sättida. Tööinspektsioon oleks pidanud mõistvam olema ja andma teatud aja rikkumiste kõrvaldamiseks. Nii lühikese ajaga ei saa kõik ideaalselt korras olla, teha enam, et Raadil alustati tühjalts kohalt. MILVI KIVIOJA

Kirjad: Gildi 1, 50095 Tartu, tartu@postimees.ee